

स राजा सर्वतश्चक्षुरिभ्यश्चैव मनुते । करिष्यन्न प्रभाषेत कृतान्येव तु दर्शयेत् ।
 धर्मकामार्थकार्याणि तथा मन्त्रो न भिद्यते । गिरिपृष्ठमुपारुह्य प्रासादं वा रहोगतः ।
 अरण्ये निःशलाके वा तत्र मन्त्रो विधीयते । नासुहृत्परमं मन्त्रं भारताहति वेदितुं । १४१५
 अपण्डितो वाऽपि सुहृत् पण्डितो वाप्यनात्मवान् । नापरोक्ष्य महीपालः कुर्यात्सचिवमात्मनः ।
 अमात्ये ह्यर्थलिप्सा च मन्त्ररक्षणमेव च । कृतानि सर्वकार्याणि यस्य पारिषदा विदुः ।
 धर्मं चार्थं च कामे च स राजा राजसत्तमः । गूढमन्त्रस्य नृपतेस्तस्य सिद्धिरसंशयः ।
 अप्रशस्तानि कार्याणि यो मोहादनुतिष्ठति । स तेषां विपरिभ्रंशाद्भ्रूयते जीवितादपि ।
 कर्मणान्तु प्रशस्तानामनुष्ठानं सुखावहं । तेषामेवाननुष्ठानं पश्चात्तापकरं मतं । १४२०
 अनधीत्य यथा वेदान्न विप्रः श्रद्धमर्हति । एवमश्रुतपाङ्गुणो न मन्त्रं श्रोतुमर्हति ।
 स्थानवृद्धिचयज्ञस्य षाड्गुण्यविदितात्मनः । अनवज्ञातशीलस्य स्वाधीना पृथिवी नृप ।
 अमोघक्रोधहर्षस्य स्वयं कृत्यान्वेक्षिणः । आत्मप्रत्ययकोषस्य स्वाधीनेयं वसुधरा ।
 नाममात्रेण तुल्येत कृत्रेण च महीपतिः । भृत्येभ्यो विस्मयेदर्थान्नैकः सर्वहरो भवेत् ।
 ब्राह्मणं ब्राह्मणे वेद भर्ता वेद स्त्रियं तथा । अमात्यं नृपतिर्वेद राजा राजानमेव च । १४२५
 न शत्रुर्व्यशमापन्नो मोक्तव्यो बध्यतां गतः । न्यग्नूत्वा पर्युपासीत बध्यं हन्याद्वले मति ।
 अहताद्धि भयं तस्माज्जायते न चिरादिव । दैवतेषु प्रयत्नेन राजसु ब्राह्मणेषु च ।
 नियन्तव्यः सदा क्रोधो वृद्धबालातुरेषु च । निरर्थकलहं प्राज्ञो वर्जयेन्मुठसेवितं ।
 कीर्त्तिञ्च लभते लोके न चानर्थेन युज्यते । प्रसादे निष्कलो यस्य क्रोधश्चापि निरर्थकः ।
 न तं भर्तारमिच्छन्ति षण्डं पतिमिव स्त्रियः । न बुद्धिर्धनलाभाय न जाड्यमसमृद्धये । १४३०
 लोकपर्यायवृत्तान्तं प्राज्ञो जानाति नेतरः । विद्याशीलवयोवृद्धान् बुद्धिवृद्धांश्च भारत ।
 धनाभिजातवृद्धांश्च नित्यं मूढोऽवमन्यते । अनार्थवृत्तमप्राज्ञमसूयकमधार्मिकं ।
 अनर्थाः क्षिप्रमायान्ति वाग्दुष्टं क्रोधनं तथा । अविसंवादनन्दानं समयस्याव्यतिक्रमः ।
 आवर्त्तयन्ति भूतानि सम्यक् प्रणिहिता च वाक् । अविसंवादको दक्षः कृतज्ञो मतिमानृजुः ।
 अपि सङ्क्षोणकोषोऽपि लभते परिवारणं । धृतिः शमो दमः शौचं कारुण्यं वागनिष्ठुरा । १४३५
 मित्राणां चानभिद्रोहः सप्रेताः समिधः श्रियः । असंविभागी दुष्टात्मा कृतघ्नो निरपत्रपः ।
 तादृङ्गराधमो लोके वर्जनीयो नराधिप । न च रात्रौ सुखं श्रेते ससर्प इव वेश्मनि ।
 यः कोपयति निर्दोषं स दोषोऽभ्यन्तरं जनं । येषु दुष्टेषु दोषः स्याद्योगक्षेमस्य भारत ।
 सदा प्रसादनं तेषां देवतानामिवाचरेत् । येऽर्थाः स्त्रीषु समायुक्ताः प्रमत्तपतितेषु च ।
 ये चानार्थसमासक्ताः सर्वे ते संशयं गताः । यत्र स्त्री यत्र कितवो बालो यत्रानुशासिता । १४४०
 मज्जन्ति तेऽवशा राजन्मद्यामश्लेषा इव । प्रयोजनेषु ये शक्ता न विशेषेषु भारत ।
 तानहं पण्डितान्मन्ये विशेषा हि प्रसङ्गिनः । यं प्रशंसन्ति कितवा यं प्रशंसन्ति चारणाः ।